

Do druku nr 2800

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Warszawa, dnia 05 marca 2010 r.

BSA III - 021- 10/10

**Pan
Lech CZAPLA
p.o. Szefa Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministro,

W odpowiedzi na pismo z dnia 4 stycznia 2010 r., GMS-WP-183-15/10 uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy nie zgłasza uwag do **poselskiego projektu ustawy o dostosowaniu organizacji wyborów do potrzeb osób niepełnosprawnych.**

Z poważaniem

Prof. dr hab. Lech GARDOCKI

2800

SEKRETARIAT SZEFA
WPLYNEŁO
dnia.....04.03.2010.....
(podpis)

Warszawa, 04.03.2010.

**MINISTERSTWO
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
SEKRETARZ STANU
PEŁNOMOCNIK RZĄDU
DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
Jarosław Duda**

BON-VIII-070-1-2-KP/10

**Pan
Lech Czapla
p.o. Szefa Kancelarii Sejmu**

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 21 stycznia 2010 r. (znak: GMS-WP-183-15/2010) w sprawie zaopiniowania, w trybie art. 34 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 z późn. zm.) poselskiego projektu ustawy o dostosowaniu organizacji wyborów do potrzeb osób niepełnosprawnych, uprzejmie wyjaśniam:

Przyjęte w przesłanym projekcie rozwiązania mające na celu ułatwienie osobom niepełnosprawnym udziału w wyborach stanowią oceniam jak najbardziej pozytywnie. Taka inicjatywa poselska zmierzająca do stworzenia warunków, które mogą przyczynić się do ułatwienia osobom niepełnosprawnym udziału w wyborach zasługuje na pełne uznanie i rzetelną debatę nad kwestiami będącymi przedmiotem proponowanej regulacji.

Niemniej jednak, zaproponowane w projekcie ustawy rozwiązania wymagają zwrócenia uwagi na kilka aspektów.

- 1) Artykuł 1 projektu ustawy powinien zostać uzupełniony o przywołane odniesienie do organizacji referendum ogólnokrajowego, gdyż w art. 30 projektu ustawy wprowadza się zmiany do ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. Nr 57, poz. 507 z późn. zm.), proponując stosowanie przepisów projektowanej ustawy do trybu przeprowadzenia głosowania w referendum ogólnokrajowym oraz wskazując na możliwość korzystania z nakładek na karty wyborcze z opisem w alfabecie Braille'a. Ponadto ww. artykuł powinien być uzupełniony o przywołane odniesienie do organizacji referendum lokalnego, gdyż w art. 28 projektu ustawy wprowadza się zmiany do ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. Nr 88, poz. 985 z późn. zm.).

- 2) Wyjaśnienia wymaga również zawarta w art. 4 projektu ustawy, procedura uzyskiwania przez niepełnosprawnego wyborcę zaświadczenia o nadanym numerze identyfikacyjnym, które uprawnia do wprowadzenia odpowiedniej informacji w spisie wyborców. Niejasne jest czy procedura ta odnosi się do konkretnych wyborów, czy też do wszystkich wyborów, które odbywają się tego samego dnia i czy musi być powtarzana przy okazji przeprowadzenia kolejnych wyborów lub kolejnej tury wyborów.
- 3) Zawartą w art. 9 ust. 2 projektu ustawy propozycję opiniowania listy lokali wyborczych przez organizacje zrzeszające lub reprezentujące osoby niepełnosprawne należy rozważyć pod kątem efektywności. Zaproponowana w projekcie ustawy procedura nie gwarantuje w żaden sposób, że wójt, burmistrz (prezydent miasta) w przypadku uzyskania negatywnej opinii o przedstawionej liście lokali wyborczych zastosuje się do niej i przedstawi kolejną listę z nowymi lokalami wyborczymi, które będą lepiej przystosowane do potrzeb niepełnosprawnych. W związku z powyższym, może warto byłoby przewidzieć w przepisach projektowanej ustawy instrumenty wskazujące na obowiązek wójta, burmistrza (prezydenta miasta) w zakresie zastosowania się do opinii listy lokali wyborczych wyrażonych przez organizacje zrzeszające lub reprezentujące osoby niepełnosprawne.
- 4) W zakresie głosowania korespondencyjnego w art. 14 ust. 3 projektu ustawy wskazano, że wyborca umieszcza kopertę A oraz zaświadczenie o uprawnieniu głosowania korespondencyjnego, jakie otrzymał w trybie art. 14 ust. 2, w kopercie B. Wydaje się, że w tym przypadku chodzi raczej o zaświadczenie otrzymane w trybie art. 13, a nie 14 ust. 2. Co więcej, we wskazanym powyżej art. 14 ust. 2 projektu ustawy wskazano, że wyborca wysyła pocztą kopertę B, najpóźniej w terminie 5 dni przed dniem głosowania. Wskazanie takiego terminu wydaje się być nieuzasadnione ze względu na to, że w projekcie ustawy w art. 14 ust. 4 wskazano, że jeżeli właściwa obwodowa komisja wyborcza nie otrzyma kart do głosowania przed zakończeniem głosowania, głosowanie korespondencyjne uważa się za niebyły. Co oznacza, że w tym przypadku nie będzie decydowała data stempla pocztowego tylko data wpływu do danej komisji wyborczej (tj. dzień w którym odbywają się wybory). Należy zaznaczyć, że mogą powstać w tym zakresie wątpliwości w sytuacji, gdy wybory odbywają się w dniu ustawowo wolnym od pracy (jak ma to miejsce np. w wyborach do Sejmu i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej).

Projektodawca w tym przypadku nie wskazał, czy koperta B ma być wysłana listem poleconym, listem zwykłym czy też listem za potwierdzeniem odbioru (w art. 13 ust. 2 wskazana jest forma przesyłki poleconej) co oznacza, że każda forma nadania listu jest prawidłowa. Prawidłową formą nadania w tym przypadku powinien być list polecony ze względu na to, że zgodnie z art. 14 ust. 3 projektu ustawy w kopercie B umieszcza się kopertę A oraz zaświadczenie o uprawnieniu do głosowania korespondencyjnego, które zawierać będzie szereg danych osobowych, które z kolei podlegają ochronie.

- 5) W związku z zaproponowanym (w art. 29 projektu ustawy) skreśleniem art. 53 w *ustawie z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja do Sejmu i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 190, poz. 1360 z późn. zm.)*, należy uwzględnić konieczność wprowadzenia także odpowiedniej zmiany do *ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (t. j. Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547 z późn. zm.)*, gdyż na mocy jej nowelizacji (*ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o zmianie ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw «Dz. U. Nr 213, poz. 1652»*), która obowiązuje od dnia 24 grudnia 2009 r., wprowadzono do niej art. 32a (zawierający odwołanie do art. 53 ust. 2 *ustawy – Ordynacja do Sejmu i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej*) w brzmieniu:

„Art. 32a. Lokale obwodowych komisji wyborczych dostosowane do potrzeb wyborców niepełnosprawnych zapewnia wójt (burmistrz, prezydent miasta). Do lokali tych stosuje się przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.”

W związku z powyższym, cały projekt ustawy należy zweryfikować pod kątem jej zgodności z przepisami ustaw dotyczących odpowiednich wyborów i referendum, które zostały ostatnio znowelizowane.

Jednocześnie pragnę zwrócić uwagę, iż przedmiotowa opinia, wyrażona w trybie art. 34 ust. 6 pkt 1 *ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*, nie zastępuje stanowiska Rady Ministrów, które może zostać wyrażone w związku z art. 35 ust. 2 *uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. o Regulaminie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. M. P. z 2009 r. Nr 5, poz. 47 z późn. zm.)*.

z siedziby
